

BOGDÁNDI ZSOLT (1977) történész, egyetemi tanulmányait a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem történelem szakán végezte (2000), doktori fokozatot a Debreceni Egyetemen szerzett (2011). 2001-től az Erdélyi Múzeum-Egyesület kéziratárosa, majd kutatója, jelenleg az Egyesület főtitkára és a Jakó Zsigmond Kutatóintézet igazgatója. Fő kutatási területe az Erdélyi Fejedelemség 16. századi története, publikációi elsősorban az intézmény- és jogtörténet kérdéseivel foglalkoznak és e korszak forrásainak a feldolgozására irányulnak.

Legjelentősebb munkái: Az erdélyi káptalan jegyzőkönyvei 1222–1599. Mutatókkal és jegyzetekkel regesztákban közléteszi Bogdándi Zsolt, Gálfi Emőke. Kolozsvár 2006., A kolozsmonostori konvent a fejedelemség korában. Kolozsvár 2012., A kolozsmonostori konvent fejedelemség kori jegyzőkönyvei I. 1326–1590. Kolozsvár 2018.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 22. fórumán elhangzó plenáris előadása:
Bogdándi Zsolt (történész, tudományos kutató, Erdélyi Múzeum-Egyesület, Jakó Zsigmond Kutatóintézet, Kolozsvár): *Per és tárgyalás a fejedelmi táblán a 16. században*

Erdélyben az önálló központi bírói szervezet felállítására, a tábla létrehozására Izabella és János Zsigmond visszatérte után (1556) kerülhetett sor, amikor már úgy tűnt, hogy a Szapolyai örökös e maradék, változó határú országrészben fog hosszabb időre berendezkedni. Az ekkor még királynak nevezett tábla létrehozásakor a középkori mintákat a helyi viszonyokhoz szabták. Ezzel magyarázhatók a bírói szervezet jellegzetességei: az eredetileg külön erdélyi és külön magyarországi ítélőmester, a minden egyes nemzet számára külön törvényszak rendelése és ezeknek különböző helyszíneken való megtartása, valamint a szászoknak ebből a rendszerből való részleges kimaradása. Habár a táblai döntéshozatal menetére forrásaink szegényesek, a középkori előzmények alapján is úgy gondoljuk, hogy ebben a legfontosabb szerep az ítélőmesterekre hárult. Bármennyire is jelentős volt a két ítélőmesternek az ország különböző részein folytatott sokrétű tevékenysége, olykor akár bíraskodása, működésük súlypontja ideális esetben az év jelentős részét kitevő nyolcados törvényszakokra és az országgyűlések idejére esett. Előadásunkban az ítélőmesterek bíraskodási tevékenységének bemutatásával a táblai perfolym rekonstruálására teszünk kísérletet.